

Aleg 439

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o zamknięciu rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1907 tudzież o preliminarzu tegoż funduszu na rok 1909.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy przedłożył sprawozdaniem z 21. sierpnia 1908 L. 81.127 otrzymane od Dyrekcji funduszu propinacyjnego odezwą z dnia 29. lipca 1908 L. 1.937 rachunki funduszu propinacyjnego za rok 1907 tudzież preliminarza na rok 1909.

Z końcem roku 1907 wykazuje zamknięcie rachunków:

1. Dochody galic. funduszu ogólnego z wykonywania prawa propinacji i innych wpływów	11,009.968 K 47 h
wydatki	8,713.079 „ 11 „
nadwyżka	2,296.889 K 36 h
po potrąceniu odpisów	25.771 „ 99 „
pozostaje	2,271.117 K 37 h,

którą do funduszu zasobowego wcielono.

b) Dochody funduszu zasobowego za rok 1907 wynosiły 942.066 K.

Zarodowy majątek tego funduszu wynosił według zamknięcia za rok 1907 . . . . . 29,785.441 K 06 h

W porównaniu ze stanem funduszu z końcem roku 1906 wynoszącego . . . . . 26,635.232 „ 41 h

wzrost . . . . . 3,150.208 K 65 h

2. Dochody funduszu rezerwowego za rok 1907 wynosiły 766.224 „ 52 „

wydatki . . . . . 217.797 „ 19 „

nadwyżka . . . . . 548.427 K 33 h

Stan kapitałów tego funduszu wynosił . . . . . 17,685.852 „ 99 „

W porównaniu ze stanem z końcem 1906 roku . . . . . 17,124.273 „ 40 „

wzrost o kwotę . . . . . 561.579 K 59 h

Zliczając z funduszem rezerwowym . . . . . 17,785.852 „ 99 „

fundusz zasobowy . . . . . 29,785.441 „ 06 „

Wynosi z końcem roku 1907 ogólny stan funduszu propinacyjnego . . . . . 47,471.294 K 05 h

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie c. k. Dyrekcji galic. funduszu propinacyjnego o zamknięciu rachunków za rok 1907 i o preliminarzach na rok 1909 przyjmuje Sejm do wiadomości.

I.

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego ogólnego za rok 1907.

W dochodach funduszu propinacyjnego ogólnego, który obejmuje wyniki zarządu prawem propinacji, okazały się niewielkie różnice między wynikłością a budżetem. Mianowicie wynik zarządu jest korzystniejszy od preliminarza, z wyjątkiem tylko poz. 1. dochodu z czynszów propinacyjnych, który wynosił 8,511,743 K 80 h zamiast przewidzianych budżetem . . . . . 8,530,000 „ — „

zatem mniej . . . . . 18,256 K 20 h

Dalsze pozycje wykazują nadwyżki ponad kwoty preliminowane.

Mianowicie:

W poz. 2. opłaty szynkarskie wpłynęło . . . . . 4,02,949 „ 19 „
zamiast przewidzianej budżetem sumy . . . . . 3,000 „ — „

zatem więcej . . . . . 2,942 K 19 h

W poz. 3. opłaty od zakładania gorzelń, browarów i miodosytni wpłynęło. . . . . 200 „ — „

ponad preliminarz, gdyż w tej pozycji żadnego dochodu nie wstawiono do budżetu.

W poz. 4. grzywny wpłynęło . . . . . 8,721 „ 50 „
a gdy w budżecie uchwalono . . . . . 4,000 „ — „

przeto wynik korzystniejszy o . . . . . 4,721 K 50 h

W poz. 5. dochody ze skonfiskowanych przedmiotów przyniosły. . . . . 578 „ 13 „
a gdy preliminowano tylko . . . . . 40 „ — „

przeto wpłynęło więcej o . . . . . 538 K 13 h

W poz. 6. odsetki zwłoki wpłynęło . . . . . 21,568 „ 68 „
zamiast wstawionych w budżet . . . . . 20,000 „ — „

więcej o . . . . . 1,568 K 68 h

W poz. 7. z zasiłku dwumilionowej subwencji państwowej wpłynęło . . . . . 1,782,258 „ — „

W poz. 8. odsetki od lokowanych kapitałów przyniosły . . . . . 230,516 „ 32 „
a gdy w budżecie figuruje suma . . . . . 150,000 „ — „

zatem wynik korzystniejszy o . . . . . 80,516 K 32 h

W poz. 9. Różne nie wpłynęło a gdy do budżetu wstawiono kwotę . . . . . 2,000 „ — „

przeto tę kwotę jako mniejszą wynikłość wykazano.

Różnice między budżetem a wynikłością są w dziale wydatków następujące:

W poz. 1. na spłatę kapitałów wypłacono . . . . . 5,454,900 K — h
wobec sumy preliminowanej . . . . . 5,473,400 „ — „

wydano mniej . . . . . 18,500 K — h

ponieważ nie wszystkie wylosowane obligacje do wypłaty przedłożono.

W poz. 2. na wypłatę kuponów wydano . . . . . 2,364,454 „ — „
wobec sumy preliminowanej . . . . . 2,266,552 „ — „

zatem wydano mniej . . . . . 97,902 K — „

ponieważ nie wszystkie zapadłe kupony do wypłaty przedłożono.

W poz. 3. prowizya bankowa od wypłaty kuponów i wylosowanych obligacji . . . . . 5,276 „ 84 „
gdy w budżet wstawiono na ten cel . . . . . 6,400 „ — „

wydano mniej . . . . . 1,123 K 16 h

W poz. 4. należność stempłowa od kwitów na subwencyę pań- stwową	3.720 K — h
w budżecie wstawiono	5.580 „ — „
wydano mniej	1.860 K — h
W poz. 5. podatek dochodowy od czynszów za wydzierżawione prawo propinacyi	4.742 „ 30 „
która w budżecie nie figuruje. Są to dawne należ- ności gmin z tytułu dodatków gminnych do podatku dochodowego, opłacanego przez fundusz propinacyjny od czynszów dzierżawnych za prawo propinacyi, je- szcze przed reformą podatkową.	
W poz. 6. podatek rentowy od obligacyi propinacyjnych	206.647 „ — „
a gdy do budżetu na ten cel wstawiono	226.655 „ — „
zatem wydano mniej	20.007 K 80 h
ponieważ podatek ten płaci się przy realizacji kupo- nów, a nie wszystkie zapadłe kupony do wypłaty przedłożono.	
W poz. 7. podatek zarobkowy od dochodów galic. funduszu pro- pinacyjnego	459.204 „ 61 „
budżet zawiera w tej pozycyi	420.000 „ — „
zatem wydano więcej	39.204 K 61 h
z powodu wyższego wymiaru podatku zarobkowego.	
W poz. 8. ekwiwalent od majątku funduszu propinacyjnego	11.737 „ 64 „
zgodnie z budżetem.	
W poz. 9. bonifikacya funduszu krajowego i funduszy powia- towych za ubytek w dochodach, opłacanych przez galic. fundusz propinacyjny do końca roku 1897	239.381 „ 35 „
a gdy preliminowano	266.000 „ — „
przeto wydano mniej	216.618 K 65 h
W poz. 10. ryczałt do skarbu państwa za należności stempłowe od kwitów na czynsze dzierżawne propinacyjne	25.000 „ — „
gdy do budżetu wstawiono	20.000 „ — „
zapłacono z powodu zaległości więcej o	5.000 K — h
W poz. 11. rozmaite wydatki budżetem nieprzewidziane wynoszą	549 „ 17 „

II.

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego zasobowego za rok 1907.

Dochód tego funduszu wynosił	942.066 K 28 h
do budżetu wstawiono	930.950 „ — „
wpłynęło więcej	11.116 K 28 h

Majątek zarodowy tego funduszu wynosił:

a) w papierach wartościowych	22,154.600 K — h
b) w kapitałach lokowanych	7,630.841 „ 06 „
razem	29,785.441 K 06 h

III.

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego w majątku obrotowym za rok 1907.

Dochody tego funduszu wynosiły z odsetek	727.832 K 12 h
do tego rozmaite	836 „ 89 „
razem	728.729 K 01 h

Wydatki, które ten fundusz pokrywa, odnoszą się do pokrycia wszelkich kosztów administracyjnych; budżet obliczał sumę tych wydatków na 215 828 K, faktyczne zaś wydatki wynoszą według zamknięcia . . . . . 205.828 K — h

W poszczególnych pozycjach zaoszczędzono:

W poz. 1. płace urzędników	8.178 „ 22 „
„ 4. płace oficjantów	1.089 „ 50 „
„ 5. dyurna	664 „ 49 „
„ 8. koszta administracji powiatowej	1.584 „ — „
„ 9. podatek wodociągowy	350 „ — „
„ 10. koszta zarządu	46 „ 31 „
„ 11. potrzeby kancelaryjne	25 „ 07 „
„ 12. koszta sądowe	181 „ 57 „
„ 14. koszta podróży członków Dyrekcji	1.000 „ — „
„ 15. remuneracye i nieprzewidziane	510 „ 66 „
suma zaoszczędzeń w powyższych pozycjach	13.629 K 82 h.

W trzech pozycjach okazały się przekroczenia, mianowicie:

W poz. 2. płace sług	814 K 06 h
„ 3. adjuta	200 „ — „
„ 13. datek na zakład zaopatrzenia oficjantów	2.254 „ 28 „
razem	3.268 K 34 h.

którą to kwotę potrącając od wykazanych poprzednio zaoszczędzeń pozostaje oszczędność w całej rubryce wydatków netto 10.361 K 48 h.

IV.

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego w majątku zarodowym.

Majątek zarodowy tego funduszu wyrosł z końcem roku 1907 w papierach wartościowych 15,985.210 K, a w porównaniu z rokiem poprzednim okazuje się wzrost o kwotę 561 579 K 59 h.

Wpłynęła do majątku zarodowego tego funduszu nadwyżka, jaka uzyskana została w majątku obrotowym ad III. w sumie 523.079 K 50 h.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1907 przyjmuje Sejm do wiadomości i te rachunki zatwierdza.

V.

Budżet galic. funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1909.

Komisya budżetowa, po zbadaniu przedłożonego przez Dyrekcyę preliminarza dochodów i wydatków na rok 1909, przyszła do przekonania, że są one ułożone na podstawach realnych i z wszelką oględnością, zatem mogą być przyjęte.

Najważniejszą pozycyą dochodów tego funduszu są czynsze propinacyjne. Dyrekcyja oblicza tę pozycyę na podstawie zawartych kontraktów, które wykazują wysokość czynszów w sumie 8,672.261 K, lecz Dyrekcyja na możliwe opusty potrąca 42.261 K a preliminuje z tego źródła dochód tylko w okrągłej sumie 8,570.000 K, z czem Komisya się zgadza.

W poz. 2. opłaty od szynkarzy, wobec wynikłości z roku 1907 wynoszącej 402.949 K. Dyrekcyja preliminuje okrągło sumę 380.000 koron.

W dalszych pozycyach jest preliminarz Dyrekcyi zupełnie zgodny z budżetem na rok 1908 uchwalonym, a Komisya nie widzi powodu do jakiegokolwiek zmian.

W rubryce wydatków jest preliminarz Dyrekcyi co do poz. 1. spłata kapitałów i poz. 2. wypłata kuponów oparty na planie umorzenia obligacyj propinacyjnych, zaś co do innych pozycyi zgodny jest z budżetem na rok 1908 uchwalonym, z wyjątkiem tylko co do dwóch pozycyi, odnoszących się do podatku rentowego od obligacyj w obiegu będących, i podatku zarobkowego.

Komisya budżetowa wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet dochodów i wydatków galic. funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1909:

Dochody.

Poz. 1.	czynsz z dzierżawy prawa propinacyi	8,570.000	K
" 2.	opłaty od szynkarzy	380.000	"
" 3.	opłaty od zakładania nowych gorzelni, browarów i miodosytni	—	"
" 4.	grzywny	4.000	"
" 5.	dochody ze skonfiskowanych przedmiotów	40	"
" 6.	odsetki zwłoki	20.000	"
" 7.	subwencya państwowa	1,782.258	"
" 8.	odsetki od lokacyi kapitałów z dochodów bieżących	146.000	"
" 9.	rozmaite	1.000	"
	Razem	10,903.298	K

Wydatki.

Poz. 1.	Spłata kapitałów	5,924 600	K
" 2.	wypłata kuponów	1,815.368	"
" 3.	provizya bankowa	6.400	"
" 4.	stemple od subwencji państwowej	5.580	"
" 5.	podatek dochodowy od czynszów propinacyjnych . . . . . nic się nie preliminuje, gdyż ta pozycya dotyczyła dawnych pretensyi gmin, z gminnych dodatków do podatku dochodowego, opłacanego przed reformą podatków;	—	"
" 6.	podatek rentowy od obligacyi	181.537	"
" 7.	" zarobkowy	460.000	"
" 8.	ekwiwalent	11.738	"
" 9.	bonifikacya funduszu krajowego i funduszy powiatowych	240.000	"
" 10.	ryczałt od kwitów na czynsze propinacyjne	20.000	"
	Razem	8,665.223	K

Potrącając od dochodów	10,903.298 „
wydatki	8,665.223 „
Okazuje się nadwyżka dochodu	2,238 075 K

VI.

Budżet galic. funduszu propinacyjnego zasobowego na rok 1909.

W preliminarzu ułożonym przez Dyrekcję propinacyjną obliczone są spodziewane na rok 1909 odsetki według wykazu papierów wartościowych, należących do tego funduszu, których wartość wynosi 29,785.441 koron według zamknięcia rachunków za rok 1907.

Z tego obliczenia wynika suma 1,189.127 koron, którą Dyrekcya wstawia jako dochód na rok 1909, — a gdy żadnych wydatków niema, gdyż koszta administracyjne pokrywa fundusz rezerwowy, przeto Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego zasobowego na rok 1909:

Dochody:

Poz. 1. Odsetki	1,189.127 K
---------------------------	-------------

VII.

Budżet galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1909.

Dochody tego funduszu od papierów wartościowych i kapitałów lokowanych Dyrekcya obliczyła na podstawie szczegółowego wykazu, przedstawiającego stan funduszu z końcem roku 1907. Komisya zgadza się z tem obliczeniem.

Wydatki różnią się od uchwalonych w budżecie na rok 1908 kosztów administracyi tylko w niewielkiej mierze. Komisya budżetowa wnosi zatem zgodnie z preliminarzem Dyrekcji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1909:

Dochody:

Poz. 1. odsetki	705.826 K
---------------------------	-----------

Wydatki:

Poz. 1. płace urzędników	74.504 K
„ 2. płace sług	4.861 „
„ 3. adjuta	1.600 „
„ 4. płace pomocników kancelaryjnych	15.362 „
„ 5. datek na zakład zaopatrzenia pomocników kancelaryjnych	778 „
„ 6. dyurna	15.045 „
„ 7. na utrzymanie kasy ryczałt	20.000 „
„ 8. czynsze najmu	7.000 „
„ 9. podatek wodociągowy	350 „
„ 10. koszta administracyi powiatowej	52.000 „
„ 11. koszta podróży i dyety członków Dyrekcji	1.000 „
„ 12. potrzeby kancelaryjne	4.000 „
„ 13. koszta zarządu biórowego	3.000 „
„ 14. koszta sądowe	1.200 „
„ 15. remuneracye i zapomogi i nieprzewidziane	24.000 „
razem	224.700 K

Potrącając od spodziewanego dochodu	705.826 K
wydatki	224.700 „
zostaje nadwyżka	481.126 K.
Doliczając do tej nadwyżki wykazany ad VI. dochód fundu-	
szu zasobowego	1,189.127 „
tudzież preliminowaną ad V. nadwyżkę funduszu propina-	
cyjnego ogólnego	2,238.075 „
wynosi suma nadwyżek, spodziewana w roku 1909	3,908.328 K.

Na podstawie cyfr, niniejszem sprawozdaniem objętych, zestawia Komisya prawdopodobny obraz stanu funduszu propinacyjnego z końcem roku 1910.

Stan funduszu zasobowego z końcem roku 1907	29,785.441 K 06 h
z roku 1908 nadwyżka funduszu ogólnego według budżetu	2,190.111 „ — „
z roku 1909 nadwyżka tegoż funduszu według preliminarza	2,238.075 „ — „
za rok 1908 nadwyżka funduszu zasobowego według budżetu	1,060,000 „ — „
za rok 1909 nadwyżka tegoż funduszu według preliminarza	1,189.127 „ — „
Stan z końcem roku 1909	36,462.754 K 06 h
- do tego za rok 1910, czysty dochód jak za rok 1909	2,238.075 „ — „
nadwyżka funduszu zasobowego za r. 1910 jak za r. 1909	1,189.127 „ „ „
za rok 1910, odsetki 4% od zwiększonego o 10 milio-	
nów kapitału	400.000 „ — „

Ogółem stan funduszu zasobowego z końcem r. 1910 . . . . . 40,289.856 K 06 h.

Według planu losowania obligacyi propinacyjnych, zatwierdzonego reskry-
ptem ministryalnym z 3. października 1889 L. 4,558 pozostaje z dniem 31. grudnia
1910 obligacyi w obiegu 17,381.100 zł. w. a. czyli w koronach 34,762.200,
a gdy fundusz propinacyjny zasobowy będzie wówczas wynosił 40,289.856 K
przeto po całkowitem umorzeniu reszty obligacyi . . . . . 34,762.200 „

pozostanie reszta . . . . . 5,527.656 K

Rachunek zaś funduszu rezerwowego z końcem roku 1910 tak się przedstawia :
Majątek zarodowy wykazany zamknięciem rachunków ad IV. z końcem
roku 1907 w papierach wartościowych . . . . . 15,985.210 K — h
w lokowanych kapitałach . . . . . 1,679.500 „ — „
gotówką . . . . . 21.152 „ — „

ogółem . . . . . 17,685.852 K 99 h

do tego zwyżka za rok 1908 według budżetu . . . . . 463.015 „ — „
zwyżka za rok 1909 według preliminarza . . . . . 481.126 „ — „

Stan kapitału z końcem roku 1909 . . . . . 18,629.993 K 99 h

do tego 4% odsetki za rok 1910 . . . . . 720.000 K

po potrąceniu kosztów zarządu okrągło . . . . . 220.000 „

przyrost za rok 1910 . . . . . 500.000 „ — „

stan z końcem roku 1910 . . . . . 19,129.993 K — h

doliczając pozostałość funduszu zasobowego . . . . . 5,527.656 „ — „

okazuje się ogólna nadwyżka po wykupnie reszty obli-
gacyi propinacyjnych . . . . . 24,657.649 K — h
zgodna z obliczeniem Komisyi, zawartem w sprawozdaniu z 12. marca 1907.

Komisji budżetowej przekazany został wniosek posła Dra Schätzla z 24. września 1908 odnoszący się do ustawy krajowej z 10. listopada 1905, którą dla miast mających prawa propinacyi z chwilą zgaśnięcia tego prawa stosowna dotacya ustanowioną została. Wnioskodawca powołuje się na uchwałę sejmową z 11. listopada 1905, którą polecono Wydziałowi krajowemu, aby co do miast, które propinacyi nie mają, lecz z tego prawa pośrednio korzystają, zbadał potrzebę ich dotacyi i przedłożył wniosek w czasie właściwym.

Obecnie Dr. Schätzle i towarzysze przypominają tę sprawę, a wymieniając jako znajdujące się w tej sytuacji miasta Brzeżany, Buczacz, Gorlice, Jaworów i Wadowice, żądają, aby polecić Wydziałowi krajowemu zbadanie stosunków miast właśnie wymienionych i przedłożenie wniosku na najbliższej sesji.

Komisya budżetowa zważywszy, że prawo propinacyi kończy się z upływem roku 1910, że zatem uregulowanie wspomnianej sprawy nastąpić powinno nie później, jak w ciągu przyszłego roku, uznaje wniosek Dra Schätzla jako zupełnie uzasadniony i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w myśl uchwały sejmowej z 11. listopada 1905 zbadał stosunki miast Brzeżany, Buczacz, Gorlice, Jaworów i Wadowice, które korzystają z prawa propinacyi pośrednio i względem dotacyi krajowej dla tych miast z chwilą zgaśnięcia prawa propinacyi przedłożył Sejmowi stosowne wnioski na najbliższej sesji sejmowej.

Komisji budżetowej zostały także przekazane dwie petycje gminy miasta Rohatyna L. 1.729 i 2.852, które wykazują, że gmina ta po koniec roku 1910 ma zapewniony dochód na mocy układu zawartego z Dyrekcją galicyjskiego funduszu propinacyjnego, który przedstawia $\frac{1}{4}$ część budżetowego dochodu, a który tracąc znalazłaby się w położeniu bez wyjścia.

Komisya budżetowa uznała, że wyjątkowa sytuacja miasta Rohatyna wymaga traktowania podobnego, jak co do miast pięciu powyżej wymienionych, dotychczas z prawa propinacyi pośrednio korzystających, i wnosi

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycje gminy Rohatyna L. 1.729 i L. 2.852 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu, aby stosunki w tych petycyach przedstawione zbadał i względem uregulowania budżetu tego miasta po zgaśnięciu prawa propinacyi przedłożył odpowiednie wnioski na najbliższej sesji sejmowej.

Przewodniczący:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Skalkowski.